

Te Whakaakoranga: Te Huritao Whaiaro

Me whakaako, me urupare ki ngā ākonga i runga o te matatau me te urutau kia neke whakamua ai te ako i te taumata me te kaha e tika ana mō ia ākonga.

Tēnā, whakaarohia ake tētahi akoranga i whakaakona e koe i ngā wiki tata nei, ka whakautu ai i ngā pātai e whai ake nei:

Ko tēnei mahi huritao e pā ana ki tēhea akoranga?

Rā	Kaupapa ako	Akomanga
----	-------------	----------

1. I te tīmatanga o te akoranga, i whakamōhio atu au ki ngā ākonga:

- he aha te mea taihoa ka ākona e rātou.
- he aha te take koinā te mea ka ākona.
- he pēhea te āhua o te mahi.

Āe	Kāo
Āe	Kāo
Āe	Kāo

2. I te wā e haere ana te akoranga, i kōrero au mō te:

Iti iho i te 5 meneti	5–10 meneti	10–15 meneti	15–20 meneti	Nui ake i te 20 meneti
-----------------------	-------------	--------------	--------------	------------------------

3. I te wā e haere ana te akoranga:

	Hei ōrau o te wā e haere ana te akoranga (%)
Koinei te roa e noho ana au	
Koinei te roa e tū ana au	
Koinei te roa e nekeneke ana au	
	100%

4. E hia te ōrau o ngā ākonga i āta whai mārika i ngā akoranga?

Iti iho i te haurua	He haurua pea	Te nuinga	Te katoa
---------------------	---------------	-----------	----------

5. I te wā e haere ana te akoranga, i kōrero takitahi atu au ki ētahi ākonga e (tuhia te tokomaha) _____ mō ngā mea e ako ana rātou (arā, kua mō ā rātou whanonga te take).

6. I te wā e haere ana te akoranga, i whakamahia e au:

- he mahi ka kawea tahitia e te katoa o te akomanga.
- he mahi ka kawea ā-rōpū.
- he mahi ka kawea ā-takirua.
- he mahi ka kawea takitahitia.

Āe	Kāo
Āe	Kāo
Āe	Kāo
Āe	Kāo

7. I whakamātauria e au tētahi mea hou i te akoranga.

Āe	Kāo
----	-----

Mēnā i 'āe' mai koe ki tēnei pātai, he aha te mahi? I pēhea? I whaihua anō?

8. Ko te mea i whaihua ki ngā ākonga ka mātua aronuitia e au (arā, ngā mea me paku rerekē taku mahi hei āta tautoko i tā rātou ako), ko:

9. Kia kawea anō te akoranga nei, koinei te/ngā mea ka whakarerekētia:

10. I te mutunga o te akoranga, i kohia e au ngā kōrero huritao a ngā ākonga, kia pai ai taku aroturuki i pēhea tā rātou ako (hei tauira, mā te whakamahi 'kāri whakaputa', tētahi atu rautaki rānei).

Āe	Kāo
----	-----

He Ahurea Akoranga: Te Huritao Whaiaro

Me whakawhanake i tētahi ahurea akoranga e arotahi ana ki ngā āhuetanga o te whakaaro nui, o te whai wāhi, o te aroha, o te mahi ngātahi me te noho haumaruru.

Tēnā, whakaarohia ake tētahi akoranga i whakaakona e koe i ngā wiki tata nei i whai wāhi mai ai te matapaki ā-akomanga me te mahi ā-rōpū.

Ko tēnei mahi huritao, e pā ana ki tēhea akoranga?

Rā	Kaupapa ako	Akomanga
----	-------------	----------

1. I te wā e haere ana te akoranga:

- Tokohia ngā ākonga i tuku pātai mō te mea e ako ana rātou?
- Tokohia ngā ākonga i whakautu i tētahi pātai?
- Tokohia ngā ākonga i āta whai wāhi ki te matapakinga ā-akomanga?
- I tuku pātai, i whakautu pātai rānei tētahi/ētahi o ngā ākonga ka mātua aronuitia e au?
- I āta whai wāhi tētahi/ētahi o ngā ākonga ka mātua aronuitia e au ki te matapakinga ā-akomanga?

Āe		Kāo
Āe		Kāo

2. Āe rānei koinei tāku i whakaaro ai ka eke?

Kāo, i tokoiti ake i tāku i whakaaro ai.

Āe, i āhua rite ki tāku i whakaaro ai.

Kāo, i tokomaha ake i tāku i whakaaro ai.

3. Anei te/ngā paearu i whāia e au hei wehewehe i ngā ākonga mō ngā mahi ā-rōpū:

4. Ko tāku hei akiaki, hei whakatītina i ngā ākonga kia uru mai te katoa ki ngā mahi ā-rōpū, ā-akomanga rānei, ko te:

5. O ngā kōrero katoa i puta i ngā waha o ngā ākonga i te akoranga, e hia te ōrau e hāngai ana ki ngā mea e ako ana rātou, arā, e hāngai ana ki te mahi?

Iti iho i te haurua	He haurua pea	Te nuinga	Te katoa
---------------------	---------------	-----------	----------

6. Mēnā i kuhu mai he manuhiri ki taku akomanga, ka mōhio ia he mea nui te ako ki a mātou, i te mea:

7. Kei te mōhio au ki tā aku ākonga, e noho āhuru ana, e noho taonga ana rātou i taku akomanga, i te mea:

8. E hia te ōrau o aku ākonga ka taea e rātou te whakamārama atu ki tētahi atu he aha tā rātou e ako ana, ā, he aha te take koirā te mea e ākona ana e rātou?

Iti iho i te haurua	He haurua pea	Te nuinga	Te katoa
---------------------	---------------	-----------	----------

9. Hei whakapakari ake i te 'ahurea ako' o taku akomanga, tērā pea me pēnei au:

Te Hoahoa Akoranga: Te Huritao Whaiaro

Me hoahoa ngā mahi akoranga e ai ki te marautanga me te whai mōhiotanga ki ngā tikanga whakaako, ki ngā kōrero aromatawai, ā, me te mārāma ki ngā pūmanawa, ki ngā hiahia, ki ngā matea, ki te tuakiri, ki te reo me te ahurea o ia ākonga.

Tēnā, whakaarohia ake tētahi akoranga, tētahi kōwae mahi rānei i whakamaheretia e koe i ngā wiki tata nei, ka whakautu ai i ngā pātai e whai ake nei.

Ko tēnei mahi huritao, e pā ana ki tēhea mahere?

Rā	Kaupapa ako	Akomanga
Kaupapa whāiti	Hua ako	

1. I pai noa ki a au te nui o taku mōhio, o taku mātau ki te kaupapa me ngā kōrero e tika ana mō roto i tēnei mahere.

Āe

Kāo

2. I whakaritea taku mahere kia hāngai ki ngā mea e mōhio kē ana aku ākonga.

Āe

Kāo

3. Koia nei ngā mea i āta whiriwhiria e au i a au e whakarite ana i te akoranga/kōwae ako nei:

4. Koia nei ētahi o ngā pānga o aua mea ki te āhua o te mahere i takoto:

5. Koia nei ngā mea i āta whiriwhiria e au i a au e whakarite ana i ngā mahi ako:

6. Koia nei ngā mea i āta whiriwhiria e au i a au e kōwhiri ana i ngā rauemi:

7. I tukua mai e ngā ākonga o rātou whakaaro me tā rātou e mōhio ana e pā ana ki:

8. Mēnā ka whakaako anō au i tēnei, anei ngā mea ka whakarerekētia:

Te Hononga Pātui i Raro o te Tiriti o Waitangi: Te Huritao Whaiaro

Me whakaautu i te ngākaunui ki te tikanga o te tangata whenuatanga me te hononga pātui i raro o Te Tiriti o Waitangi, i Aotearoa.

Tō ingoa

Te rā

Aku Ākonga

1. Tokohia ō ākonga he Māori?
2. O aua ākonga Māori, tokohia nō te/ngā iwi o te rohe e mahi nā koe?
3. Ka pēhea tō tautoko i ō ākonga Māori ki te whakapuaki, ki te tuku i ō rātou mātauranga Māori, i ā rātou tikanga Māori?

Tō Tātou Whenua, Ā Tātou Tāngata

4. Whakaarohia ake tētahi kōwae mahi kua whakaakona e koe. I pēhea tō:
 - a. whakauru atu i tētahi horopaki e rite ana mō te rohe e mahi nā koe?
 - e. kuhu atu i ētahi mahi, kaupapa rānei e whakanui ana i te mana whenua?
5. I te tau kua hipa, kua pēhea tō whakarerekē haere i ō mahi hei whakaata i ngā tūmanako taha mātauranga o ngā iwi, ngā hapū me ngā whānau o te rohe?

Te Reo me ngā Tikanga

6. He aha ngā mahi kua kawea e koe i tēnei tau hei whakakaha ake i tō mārama ki te reo Māori me ngā tikanga Māori?

7. I tō akomanga, ka āta whakamahia e koe te reo Māori mō tēhea/ēhea kaupapa e whai ake nei? Tohua te katoa e hāngai ana:

- Hei whakatairanga i te kōrero Māori, i te rere o te reo Māori
- Hei tohutohu
- Hei whakamihi
- Hei uiui, hei pātai
- Hei whakahoki kōrero
- Tētahi atu kaupapa (tēnā, tuhia mai he aha).

8. Mēnā ka tae ake he manuhiri ki tō akomanga, me pēhea ia e mōhio ai he mea nui te reo Māori me ngā tikanga Māori i tō akomanga?

Ā Haere Ake Nei

9. He aha te pānga o ō whakautu, mōu anō, haere ake nei?

Akoranga Ngaio: Te Huritao Whaiaro

Me whakamahi i te pakirehua, i te hīraurau hopanga ngātahi me te akoranga ngaio hei whakapakari i te āheinga ngaio e whai pānga ana ki te akoranga me te paetae o te katoa o ngā ākonga.

Tō ingoa	Te rā
----------	-------

1. He aha te arotahinga o ō akoranga ngaio i tēnei tau?

2. He aha te hua e wawata ana koe kia puta ki ō ākonga i aua akoranga?

3. Ko tēhea/ēhea ngā ara akoranga ngaio kua āta takahia e koe? Tohua te katoa e hāngai ana:

- He rangahau
- He papamahi/hui whakangungu
- He pānui tuhinga ngaio
- He matapakinga ngaio
- He whakahokinga kōrero mai i ngā hoamahi
- He whakahokinga kōrero mai i ngā ākonga
- He mātakitakitanga
- He hononga ngaio e hāngai ana
- Tētahi/ētahi atu (tēnā, tuhia mai he aha).

4. He aha ngā mea matua i ako ai koe?

5. Nā runga i aua akoranga hou, he aha tāu i whakamātau ai i ō kawenga whakaako?

6. I pēhea? I puta te hua i whāia rā e koe?

7. He pēhea te pānga o tāu i ako ai ki ō mahi whakaako?

8. He aha ngā kōrero a ō ākonga mō ngā whakarerekētanga i kuhuna e koe ki ō mahi whakaako?

9. Kua tukuna, kua whakapuakina tāu i ako ai ki ō hoamahi?

Āe

Kāo

10. He aha te mea hei arotahi māu ināianeī?

Ngā Hononga Ngaio: Te Huritao Whaiaro

Me whakaū, ā, me whakapūmau i ngā hononga ngaio me ngā whanonga e arotahi ana ki te akoranga me te whai oranga o ia ākongā.

Tō ingoa

Te rā

Te kōrero ki ētahi atu

1. He aha ngā ara nāu anō i whakarite i tēnei tau e matapaki tahi ai koe i ngā āhuratanga ngaio o te ako me te eke o ngā taumata:

a. ki ō ākongā?

e. ki ngā whānau?

h. ki ō hoamahi?

2. Kua pēhea tō whakamahi i tāu i ako ai i ngā matapakinga ngaio hei whakapai ake te ako a ngā ākongā?

3. He pēhea koe i mōhio ai ko te āhua o tō whakamōhio atu i ngā pārongo aromatawai, eke taumata hoki, e whaihua ana, e mārama ana ki:
- a. ngā ākongā?

- e. ngā whānau?

Te Mahi Ngātahi

4. He aha tētahi tauira o ēnei wiki/marama tata nei o tō mahi ngātahi ki:
- a. ngā ākongā me ngā whānau?

- e. ō hoamahi?

- h. ngā rōpu, ngā tāngata takitahi anō hoki/rānei i te hapori?

5. He aha ō mahi i tēnei tau hei whakakaha ake i ō hononga ngaio?

Te Whai Wāhi

6. Āe rānei ka kaha tō uru me tō whai wāhi ki:

- ngā hui kaimahi i tō kura?
- ngā hui a tō kāhui kaiako i te kura?
- ngā hui ā-whānau?
- tētahi hapori ngaio (hei tauira, he kāhui kaiako ā-rohe, ā-motu, ā-wāhanga ako rānei)?
- tētahi atu whakahaere?

Āe	Kāo
Āe	Kāo
Āe	Kāo
Āe	Kāo

Ā Haere Ake Nei

7. He aha ngā mea ka whakarerekētia e koe i ō mahi whakaako, haere ake nei?

